

bb. 67. /ülést tartott...folyt./e

a gazdasági társulás másik formája a közös vállalat, amely jogi személy és megalakulásához meghatározott vagyoni betétek szükségesek. Legfőbb szerve az igazgatótanács, amely a közös vállalat tagjainak egy-egy küldöttéből áll. vezetője az igazgató, aki a közös vállalatot harmadik személyekkel szemben, valamint bíróságok és más hatóságok előtt képviseli.

külföldi jogi személy, illetőleg külföldi vállalat gazdasági társulásban a pénzügyminiszter engedélyével és az általa meghatározott feltételek szerint vehet részt.

felsőoktatásunk egységes rendszerének megteremtése, felsőoktatási intézményeink növekvő képzési és tudományos rangjának elismerése érdekében az elnöki tanács törvényerejű rendeleteket alkotott egyes felsőoktatási intézmények szervezéséről, illetve megszüntetéséről.

a törvényerejű rendeletek a debreceni és a szarvasi agrár-tudományi főiskola, illetve technikum, valamint a keszthelyi és a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola összevonásával debrecenben és keszthelyen agrártudományi egyetemet létesítenek: a felsőfoku pénzügyi és számviteli szakiskolát főiskolává szervezik át; a szegedi és a budapesti felsőfoku élelmiszeripari technikum összevonásával szegeden élelmiszeripari főiskolát, továbbá - a megfelelő budapesti és szegedi felsőfoku gépészeti technikum feladatkörének megfelelően - pécselt pollák mihály műszaki főiskolát hoznak létre; s - egyelőre a nyíregyházi pedagógiai főiskolán - lehetővé teszik az alsófoku oktatás számára a szaktanárok képzésén felül a tanító és az óvónőképzést.

az elnöki tanács törvényerejű rendeletet alkotott a belügyminiszter felügyelete alatt működő tisztképző főiskola létrehozásáról.

harminc, elsősorban a lakosság igényelt kielégítő szakmában, 5 000-ves lélekszámot meg nem haladó községekben és külterületi településeken adtak ki eddig is az iparhatóságok - mestervizsgához nem kötött - kisipari működési engedélyt. az elnöki tanács most törvényerejű rendeletet alkotott, amely megszünteti a kisipari működési engedélyek kiadásának a helység lakosság-számától függő korlátozását.

az elnöki tanács végül egyéni kegyelmi és egyéb ügyeket tárgyalta. /mti/

...-

18.20/e

- 2 -

t 6 18 48

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. augusztus 1.

bb. 1. magyar módszer a titanic felszínre hozására

i tz/gk/e ie cz

1970. augusztus 1.

angol, francia, japán és nszk-beli szabadalom fémjelzi azt a magyar találmányt, amelynek segítségével akarják felszínre hozni az új-fundland közelében a tenger fenekén heverő titanicot. ez az óriási tengerjáró hajó - mint ismeretes - 1912-ben jéghegynak ütközött és több mint 1 500 utasával elsüllyedt.

a magyar módszernek - szászkő lászló és dr. balázs ambrus találmányának - teljesítőkéességét eddig semmiféle más eljárás meg sem tudta közelíteni. lényege az, hogy a víz alól kiemelendő tárgyhöz megfelelő számu, alul részben nyitott műanyagtartályt erősítenek, majd a tartály nyílásának közelében elektrolízissel szétbontják a vizet, úgy hogy a keletkező hidrogéngáz buborékok formájában behatol a felül zárt tartályba és fokozatosan kiszorítja maga alól a vizet. maga a vízbontó készülék gondoskodik az ugyancsak keletkező oxigén elvezetéséről, nehogy az összetalálkozhasson a hidrogénnel, mert a kettő keveredéséből igen nagy robbanóerejű durranógáz keletkeznék, ami a robbanás után ismét vízzé egyesülne.

amint a hidrogéngáz fokozatosan megtölti a tartályt, a legkönnyebb elem lévén mind nagyobb emelőerőt hoz létre, úgyhogy végül is a tartályok minden köbmétere egy-egy tonna felemelésére lesz képes. éppen itt van ennek a módszernek a nagy előnye, mert az összes eddigi megoldásoknál egy tonna emelőerőhöz legalább öt köbméter térfogatu emelőtartály kellett. minthogy az elsüllyedt titanic súlya körülbelül 60 000 tonna, kiemeléséhez a külföldi eljárásokkal legalább 300 000, a magyar módszerrel pedig „csupán,, 60 000 köbméternyi tartály emelőerejét kell igénybe venni.

a titanic kiemelésére alakult angol társaság vezetője, a kiemelő munkálatok szervezője, d.j. woolley a napokban érkezik budapestre a munka előkészítésére. /mti/

...-
- 1 -

6

bb. 2. nagyobb önállóságot kapnak a főiskolák is

i szö/mm/e zs la

h9559-0. augusztus 1.

a kormány rendeletben szabályozta a főiskolák, a felsőfokú intézetek, valamint az egyetemeken szervezett főiskolai karok céljait, feladataikat és működésük rendjét. a szabályozásról az illetékesek elmondották az mti munkatársának:

- az egyetemek és az egyetemi jellegű főiskolák irányításának rendjét az elmúlt évben szabályozták. ugyanakkor a többi felsőoktatási intézmény mindaddig változatlanul a korábbi jogszabályok alapján működött; a főiskolák szervezetének és működésének általános rendezése eddig nem történt meg, s a mostani kormányrendelet ezt a hiányt pótolja. az oktatáspolitikai folyamat részeként eddig is több új típusú - karokra tagozódó - műszaki, illetve gazdasági főiskola létesült - ezzel egyidőben a felsőfokú technikumok és szakiskolák száma fokozatosan csökkent, s a későbbiekben ezek várhatóan meg is szűnnek.

a főiskolai oktatók és hallgatók jogosan igénylik az eddiginél nagyobb intézményi önállóságot, a vezetésbe való bevonásokat, a hallgatók jogainak az egyetemi hallgatókéhoz hasonló biztosítását. a főiskolák adottságai lehetővé is teszik, hogy belső életük rendjét államunk közelítse az egyetemekre vonatkozó rendszerhez. a mostani kormányrendelet azt is célul tűzte ki, hogy hosszabb időre megteremtse az oktató-nevelő munka legkedvezőbb feltételeit a főiskolákon is. a szabályozás tehát kiterjed a már működő és a jövőben létesülő valamennyi nem egyetemi jellegű főiskolára.

a főiskolák rangját, megbecsülését emeli, hogy - hasonlóan az egyetemekhez - az intézmények vezetőinek hatáskörébe kerül több olyan jogkör, amellyel eddig a felügyeletet gyakorló miniszterek rendelkeztek. a jövőben az egyetemekhez hasonlóan a főiskolák vezetői dolgozzák ki például tanulmányi és vizsgaszabályzatukat. de az eddiginél nagyobb önállóságot kapnak ügyintézésükben és gazdálkodásukban is. ezzel természetesen együtt jár, hogy a hallgatók nagyobb beleszólási lehetőséget kapnak intézményük, saját főiskolai életük alakulásába, alakításába. a főiskolák javaslattevő, véleményező testületeiben egyaránt helyet kapnak az oktatók és a hallgatók képviselői is. /mti/

...

- 2 -

bb. 3. folytatódik a capitolium feltárása a táci gorsiumban

vid/e ká hgy

1970. augusztus 1.

hazánk legjelentősebb rómaikori ásatásán, a táci gorsiumban az idék újabb jelentős leletekre számítanak a régészek. a hajdani település központjában folytatják a panoniában egyedülálló capitolium feltárását. itt - a jelek és a feltevések szerint - az eddig feltárt épületek mellett - egy capitoliumi templom maradványai húzódnak meg. amennyiben sikerül rábukkanni, újabb jelentős épülettel gazdagodik a rómaikori település.

megkezdtek a kutatók a templomtól keletre húzódó hatalmas épület feltárását is. valószínű, hogy az az alsópannoniai tartománygyűlés székhelye volt. folytatják a forum felé vezető utak feltárását, s hozzáláttak a 4. századi temető ásatásához is. /mti/

...

bb. 4. szovjet egyetemisták érkeznek termelési gyakorlatra

i szö/gk/e zs la

1970. augusztus 1.

mintegy 160 szovjet egyetemista, főiskolás kezdi meg augusztusban hazánkban nyári termelési gyakorlatát. ugyanakkor magyar diákok újabb csoportjai indulnak a szovjet testvéregyetemekre és főiskolákra gyakorlatra. /mti/

...

bb. 6. új szociális épület 1333 miskolci vasutasnak

i v/gg/e ie cz

1970. augusztus 1.

a miskolci igazgatósága 15 millió forintos költséggel új szociális létesítményt kapott. a kétemeletes épületben 1333 vasutas részére van öltöző, mosdó, zuhanyozó, ezenkívül ezer személyt ellátó étterem, amelyhez korszerű üzemi konyha tartozik. fűtő- és szellőző berendezése helyiségenként a legmegfelelőbb hőmérsékletet biztosítja, például a konyhában 16, az étteremben 18, a mosdókban, zuhanyozókban 24, az öltözőkben 22, a folyosókon 16 fokot mutat a hőmérő. a miskolci igazgatóság dolgozói a napokban veszik birtokukba az új létesítményt. /mti/

...

- 3 -

bb. 5. miért volt kevés a málna?

vid/gö/e ká hgy

1970. augusztus 1.

befejeződött a málnaszezon a duna-kanyarban, s most már csak a „bongészek”, fésülik át az ültetvényeket, hogy a később érett szemeket leszedjék. a váci és a volt szobi járás termelőszövetkezeteiben, állami gazdaságaiban és szakszövetkezeteiben az idén 755 holdon termelték a zamatos gyümölcsöt. előzetes számítások szerint 8400-8500 mázsa málnát szüreteltek, de az egyéni gazdák is tetemes mennyiséget értékesítettek. ez a termés körülbelül azonos az előző évek átlagával, mégis panaszkodtak a háziasszonyok, hogy az idén igen kevés málna került a piacokra, üzletekbe. ennek okáról a pest megyei tanács mezőgazdasági osztályán a következőket mondták az mti munkatársának:

az elmúlt években jelentős mértékben növekedett a nagyüzemi málnaültetvények területe a duna-kanyarban. számításaink szerint a most megtermelt mennyiség csaknem kielégíti az igényeket. ennek ellenére valamennyi gazdaság arra törekszik, hogy a korszerűbb technológiák alkalmazásával, bővebb termőfajták telepítésével, hatékonyabb növényvédelemmel, öntözéssel s egyéb módszerekkel tovább növelje a holdankénti átlagtermését. hogy mégis kevés málnát vásárolhatott a lakosság, annak három oka van: a tájon nincs hűtő-tároló, kevés a megfelelő szállítóeszköz és igen rosszak az utak. a málna ugyanis a „legkényesebb”, gyümölcs, leszedése után néhány órával már megpuhul, törékeny lesz. a jelentégtelviszonyok között, ha nádfedeles tárolókban már összetöppedt gyümölcsöt a kátyus utakon budapestre szállítják - málnaszörp lesz belőle. próbálkoztak hűtőcamionokkal is, de ezek sem bírták az utak viszontagságait, s ráadásul tetemesen növelték a költségeket. a borsosnyói tájon termelt málna többsége ezért egyelőre a feldolgozóiparba és a konzervgyárakba kerül, természetesen a piacinál sokkal alacsonyabb áron. mindez érzékenyen sújtja a gazdaságokat, ezért különböző módon próbálnak enyhíteni a helyzeten. szobon néhány tsz közös vállalkozásban, a rádi új élet pedig maga dolgozza fel a málnát. az ellátás szempontjából a leghasznosabb a perőcsényi termelőszövetkezet terve: az illetékesek segítségével 120 vagonos hűtőtárolót szándékoznak építeni. a gazdaságok erőfeszítései azonban még nem oldják meg a problémát, feltétlenül szükséges, hogy megjavítsák a „málnaország”, uthálózatát. /mti/

-. -

- 4 -

bb. 9. bergman-film - magyar újdonságok - díjnyertes alkotások a mozik augusztusi műsorán

i szö/tr/e zs la

1970. augusztus 1.

tizenegy új nagy-játékfilm és 9 rövidfilm alkotás szerepel a mozik augusztusi premier-listáján. a nyári pihenési-üdülési időnynek megfelelően a művészfilmek mellett számos szórakoztató újdonságot is bemutatnak a filmszínházak.

az augusztusi moziprogramban két új magyar filmalkotás is szerepel. a hónap második hetén új elsőfilmes rendezőt avatnak kézdi-kovács zolt személyében: mérsékelt égöv című szélesvásznú filmjével jelentkezik a fiatal rendező. a festői hegyvidéken játszódó, mindvégig drámai feszültséget hordozó filmben a főszerepeket somogyvári rudolf, törőcsik mari, kozák andrás és benkő péter alakítja. vujcicsics tihámér zenéjével, fehér klára szövegkönyve alapján készült mamcserev frigyos zenés vígjátéka: a csak egy telefon, melyben ruttkai éva, gábor miklós, venczel vera, és paudits béla játssza a főbb szerepeket. a premier időpontja augusztus 27.

az augusztus-végi újdonságok közül kiemelkedik az egy nő a diplomaták asztalánál című szélesvásznú szovjet filmalkotás. a film hősnőjének, kolcovának alakját az alkotók kollontáj asszonyról, a világ első diplomatanőjéről mintázták, aki a honvédő háboru idején svédországban képviselte hazáját.

ingmar bergman új filmje, a ritus eredetileg tv számára készült. a svéd filmdráma - bergman nyilatkozata szerint - poémiáról, mit jelent művésznak lenni, mi a művészet szentsége és átka. az augusztus 27-i svéd bemutató tulajdonképpen szerzői film: a világhírű svéd művész írta és rendezte.

az augusztusi újdonságok szórakoztató alkotásai közül kiemelkedik a sárga tengeralattjáró című angol-amerikai, felnőttek számára készült színes rajzfilm, valamint a modesty blaise című színes angol filmparódia, monica vittti és dirk bogarde főszereplésével.

az augusztusi rövidfilm-bemutatók között két olyan kisfilmalkotás is szerepel, amely az idei miskolci rövidfilm-fesztiválon díjat kapott. huszárik zoltán színes capriccio-ja költőisége miatt film-versnek is nevezhető. a másik film, a rubljov - rendezte györgy istván - a középkori orosz ikonfestészet egyik legkiválóbb mesterének alkotásaival ismerteti meg. a bábfilmek kedvelői a népszerű vadásztörténetek-sorozatból a jegesmedve megdermedve címűt láthatják augusztusban, amelyet imre istván rendezett. bábokkal és élő szereplőkkel készült focy ottónak, az én és az egér című színes alkotása. /mti/

-. -

- 5 -

s

bb. 7. fecskepusztulás baranyában

vid/e ká hgy

1970. augusztus 1.

a nyár derekán bekövetkezett szokatlanul erős lehülés és viharos idő megtizedelte legkedvesebb madaraink: a fecskék második nemzedékét. baranyai szakemberek a napokban figyeltek fel a jelenségre, amikor megtalálták a molnárfecskék élettelen fiókáit. ez a fecskefaj a „legháziasabb”, a legérzékenyebb és így közöttük oiózott legnagyobb pusztítást a váratlanul hidegre fordult nyári időjárás. a molnárfecskék második költéséből július második felében láttak napvilágot a picinyek. éppen akkor tehát, amikor a hőmérséklet olyan alacsony volt, mint áprilisban, a fecskék hazatérésekor. úgy látszik, a gyenge fiókák nem tudták elviselni a hajnali hideget és a metsző északi szelet. emiatt az idei őszön a szokottnál kisebb fecskerajok hagyják el hazánk területét és kevesebb is tér majd vissza a jövő tavaszszal. /mti/

...-

bb. 9. négyezer éves ősbánya

vid/e ká hgy

1970. augusztus 1.

hetven évvel ezelőtt kezdték el a 4 000 éves velem-szentvidi ősbánya és kohó kutatását. az 560 méter magas hegyen lévő, őskori telep rendkívül értékes adalékokkal gazdagította a közép-európai és ezen belül a hazai őskorkutatást. az itt élő ősi népek rezet és antimon bronzot dolgoztak fel. különböző használati tárgyakat, pénzeket és ékszereket készítettek, amelyekből több példány napvilágra került. miske kálmán kutatásai szerint, aki a velemi feltáró munkát elindította, egy évezreden át kereskedtek a velemi antimon-bronz ékszerekkel, amelyeket aranyként vásároltak.

a teleppel kapcsolatban sok kérdés még tisztázatlan. több szakértő szerint úgy hordták fel az érceket az őskohókba, míg mások a helybeli bányászás mellett foglalnak állást. azt sem tudják, hogy a minden akkori kereskedelmi útvonaltól távolieső őstelepülés lakói hogyan tettek szert a bronzöntés tudományára.

márffy józsef, kőszegi amatőr régész - aki több évtizede foglalkozik ezzel a témával - helyszíni kutatásai, a talált kohósalak és egyéb leletek alapján azt állítja, hogy azoknak van igazuk, akik szerint helyben bányászott fémeket dolgoztak fel. szerinte a velem-szentvid hegy hiányzó csucsa külszíni fejtésű bányája volt. azt tartja továbbá, hogy a vidékre máig is jellemző igen intenzív villámcsapások vezették az őskori népeket az ércek kibányászásához, majd a kohók használatához. a villámcsapások helyén megjelent aranysárga fém teremtette meg a fejlett őskori bronzműves ipar alapját. /mti/

...-
- 6 -

bb. 10. kik kaphatnak „nyugdíjas”, lakást?

1 gj/zs la

1970. augusztus 1.

nagy érdeklődést váltott ki az idős emberek körében a nyugdíjas házak építésére vonatkozó terv, amely szerint a főváros a negyedik ötéves terv időszakában az új lakótelepeken a nyugdíjasok részére összesen 1000 lakást építtet. kik és milyen feltételek mellett kaphatnak ezekből a lakásokból? - erről tájékoztatták az mti munkatársát a fővárosi tanácsnál. mint elmondották, a nyugdíjas házak építésével kettős célt kívánnak szolgálni: a lakásgondok enyhítését és az öregekről való fokozott gondoskodást. nagy számban vannak ugyanis idős emberek, akik nagy lakásban élnek, jóval nagyobbban, mint amit ki tudnak használni. sokuknak naponkénti gondot jelent a lakás rendbentartása, takarítása, a segítség hiánya is. a nyugdíjas házakban az elképzelések szerint azoknak az idős házaspároknak, illetve egyedülálló öregeknek biztosítanak helyet, akik ilyen körülmények között élnek, ugyanakkor megfelelő nyugdíjjal is rendelkeznek.

a nyugdíjas otthonok lakóinak ugyanis körülbelül havi 400-500 forint térítést kell majd fizetniük. ebben azonban nemcsak a távfűtéses, hideg-meglegvizes, fürdőszobás, beépített butorral ellátott lakás bére van benne, hanem az is, hogy hetente egy alkalommal nagytakarítást végeznek lakásukban. ezen kívül naponta - minimális összegért - izletes ebédet is főznek részükre.

további szolgáltatás, hogy a nyugdíjas házak lakóit hetenként hívás nélkül is felkeresi majd otthonukban a körzeti orvos.

a nyugdíjas házak benépesülésével egyidejűleg felszabaduló lakásokkal azután a tanácsok a legsürgetőbb lakásigényeket elégitik ki. /mti/

...-

- 7 -

bb 11. ingajaratalmásfüzitő és volgograd között -
kialakították a timföldszállítás legcélszerűbb módszereit

vid/ká bzs hgy 1970. augusztus 1.

az almásfüzitői timföldgyárra rendkívül fontos feladat hárul a magyar-szovjet timföld és alumíniumipari egyezmény megvalósításában. ebből a gyárból szállítják a legtöbb timföldet a szovjetunióba. az idén több mint 190.000 tonna timföldet küldenek volgogradba, ahol a nyersanyag kohósításra kerül, s innen szállítják hazánkba az alumínium tömböket.

miután az egyezmény végrehajtásában az almásfüzitői gyár kapta a legnagyobb szerepet, kapacitásának növelését még 1962-ben - a szovjet-magyar állami egyezmény aláírásának évében - megkezdték. azóta több mint egy milliárd forintot költöttek a gyárra, s a nagy beruházás ez évben fejeződik be. 1971-re érik el a bővítés végső célját: a rekonstrukció előtti termelés kétszeresét. attól kezdve évi 280.000 tonna timföldet készít ez a nagyüzem. a negyedik ötéves tervben lendületesen fejlődik az egész hazai timföldipar, s tovább növelik az almásfüzitői üzem termelését is.

az almásfüzitői gyár kollektívája az egyezmény végrehajtása során közvetlen, gyümölcsöző kapcsolatot alakított ki a volgogradi kohóval. némrégiben együttműködési szerződést is kötöttek, s több problémát közös munkával oldottak meg. messzemenően figyelembe veszik egymás kívánságait is. a volgogradiak észrevételezésére az almásfüzitőiek többször változtattak a timföld minőségén, a szovjet fél pedig a magyar szakemberek kérése szerint küldi hazánkba a kötegelt alumínium-tömböket. együttesen alakították ki a timföldszállítás legcélszerűbb, leggazdaságosabb módszerét. korábban almásfüzitőről vasuton és vízi uton, zsákokban küldték el a nyersanyagot. ez a módszer azonban nem vált be. ezért a szovjet partner speciális vasuti kocsikat bocsátott almásfüzitő rendelkezésére. a nagy befogadó képességű vasuti kocsikban ömlesztve küldik a timföldet a szovjet kohóba. most már 20, egyenként 16 vagonos szerelvény közlekedik ingajaratban a volgoparti város kohója és a duna partján fekvő magyar timföldgyár között. a vonóhoroggal egymáshoz kapcsolt tartálykocsik zárt szerelvényként közlekednek, s a timföldön kívül mást nem szállítanak. /mti/

--

8.22/bzs

- 8 -

MF 845

bb 12. szegedi kisz-fiatalok az árvizkárosultakért

vid/ká bzs hgy 1970. augusztus 1.

a szegedi kenderfonógyár kisz szervezete az ifjúsági kulturális és szórakoztató rendezvények bevételeiből az elsők között fizetett be 10.000 forintot az árvizkárosultak javárára. az üzem fiataljai nemrég újabb felajánlást tettek. vállalták, hogy a bálabontásoknál keletkezett kötélhulladékból 10.000 kilogrammot újra kártható és fonallá fonható anyaggá dolgoznak fel. naponta 8-10 fiatal négy órát dolgozik az árvizi műszakon. a gyár 6 kisz alapszervezete az önként jelentkezők közül mindig másokat küld a társadalmi munkára. júliusban már 5000 kilogramm kötélhulladékot tettek feldolgozhatóvá. a gyár kilogrammonként egy forintot fizet ezért a munkáért a kisz-eseknek, akik az üzem munkaerő gondjain is enyhítő akcióért kapott teljes összeget, újabb 10.000 forintot fizetnek majd be az árvizkárosultak megsegítésére. /mti/

--

bb 13. növekszik a délzalai olajmezők termelése - további 15 évig termelnek a lovászi és a bázakerettyei olajkutak

vid/ká bzs hgy 1970. augusztus 1.

a dunántúli kőolaj és földgáztermelő vállalat mérnökei fél-évtizedes kísérlettel minden eddiginél hatásosabb, ugynevezett másodlagos termelési módszert dolgoztak ki, amelynek üzemi alkalmazását a bázakerettyei olajmezőn kezdték meg. a másodlagos művelés célja az, hogy a geológiai kőolajkészletből minél többet hozzanak felszínre. az olajmezők művelése során ugyanis jelentősen csökken az a földgáz vagy víz biztosította rétegenergia, amely az olajat a kutak felé nyomja. a rétegenergiát mesterségesen kell pótolni. a másodlagos művelés kezdeti szakaszában előbb földgáz, majd víz visszanyomással próbálkoztak délzalaiban. a kettő együttes eredményeképpen 2,500.000 tonna többet olajat nyertek. az újabb hatásos műveléshez széndioxidot használnak. a bázakerettyén korlátlan mennyiségben rendelkezésre álló széndioxidot sajtolják a tulajdonképpen már leművelt, kimerült rétegekbe, amit vízzel dusítanak. a széndioxid felhasználásával meglepő eredmények születtek: egyes, már régen nem termelő, vagy vízzel telítődött kutak ismét 40-50 köbméter olajat adnak. a másodlagos termelésnek ezt a módszerét kiterjesztik a lovászi, majd a nagylengyeli olajmezőre is. a szakemberek a felállított elmélet, s az eddigi termelési tapasztalatok alapján a délzalai régi olajmezők fokozódó hozamnövekedésével - 1975-ig a jelenlegi termelés több mint kétszeresével - és további 15 éves termelési idővel számolnak. /mti/

--

8.28/bzs

- 9 -

MF 850

bb.14 12.000 tonna cement terven felül a komárom megyei cementgyárakból

vid/ká bzs hgy

1970. augusztus 1.

komárom megye két cementgyárában - a lábatlaniban és a tatabányaiban - igen nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy többtermeléssel járuljanak hozzá az árvizkárok mielőbbi helyreállításához. felajánlották, hogy a termelés növelésével egyidejűleg ezekben a hónapokban a korábban tervezettnél nagyobb ütemben szállítják ki a cementtárolókból a kész terméket. a cementgyártás fokozása és szállítása érdekében mindkét üzemben a fizikai, a műszaki és az adminisztratív dolgozók feláldozták egy-egy szabadnapjukat, segíti törekvésüket az is, hogy megszűntek a korábbi vagonellátási zavarok.

a két komárom megyei gyárból az év eleje óta 12.000 tonna cementet szállítottak ki terven felül. ez a mennyiség 2400 lakás felépítéséhez elegendő. a nagytömegű cement zömét június és július hónapokban küldték el. különösen a tatabányai cementgyárban értek el kitűnő eredményt, ahol jelentősen túlteljesítették a vállalatot: ebben az üzemben az év végéig összesen 5000 tonna többlet cement kiszállítását ajánlották fel, már eddig 9500 tonnát küldtek el. /mti/

..-

bb 15. nyitrai intézet kapott megbízatást a gyulai téglagyár tervezésére és berendezésére

vid/ká bzs hgy

1970. augusztus 1.

új, földgázfűtéses téglagyár épül gyulán, amelynek tervezésére és technológiai berendezésére a nyitrai építőanyagipari tervező intézet kapott megbízatást. a földgázfűtéses, műszáritóval berendezett új üzemben folyamatos lesz a termelés, s évente husz millió téglá egységnek megfelelő vázkerámiát, üreges téglát, béléstestet és egyéb építkezési anyagot gyártanak majd. csehszlovákiában már jól bevált technológiai berendezéseket: gáztüzelésű kazánt, műszáritót, téglaprést, emelőtargoncát, anyagmozgató gépeket alkalmaznak. az építkezésben a csehszlovák intézet a békés megyei téglá és cserépipari vállalattal kooperál. /mti/

..-

8.40/bzs

- 10 -

M 815

bb 16. 800 vradó állandó készenlétben

vid/ká bzs hgy

1970. augusztus 1.

70 bányászból álló készenléti vradó brigád alakult a tatabányai 15/c aknán. ezzel 20 fölé emelkedett azoknak a tatabányai és oroslányi brigádoknak a száma, amelyek 800 taggal állandó készenlétben állnak, hogy embertársaik segítségére siessenek. közülük több mint 300-an kitüntetett vradók és valamennyien szocialista brigádtagok. vállalták, hogy az évenkénti egyszeri tétítésmentes vradáson kívül bármikor, éjjel-nappal, hétköznap, ünnepnap a megyei vérellátó alközpont rendelkezésére állnak. /mti/

..-

bb. 17. országos néprajzi fotokiállítás zalaegerszegen

vid/ká/rj cz

1970. j augusztus 1.

kustos Lajos, a zalaegerszegi városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke szombaton ünnepélyes külsőségek között megnyitotta a megyei művelődési központban rendezett országos néprajzi fotokiállítást. az augusztus 23-ig nyitva tartó tárlaton 242 nagyméretű fényképet mutatnak be, az ország különböző városaiban élő amatőr fotóművészek munkáit. a szefzők a népeletet, az egyes tájak néprajzát mutatják be képeiken. /mti/

..-

bb 18. nehéz aratás: rekord mennyiségű alkatrészt kapnak az aratók

i jk/gk 1e bzs -cz

1970. augusztus 1.

a szakemberek számítottak arra, hogy az idei aratás különösen nehéz lesz; egyik oka, hogy a kései kitavasodás miatt nem sikerült időben gyomtalanítani a gabonátáblákat, ami az aratás idején külön munkát ad a kombájnoknak. a gépek annyi cserealkatrészt „fogyasztanak el”, hogy az alkatrészellátó telepek csak a legnagyobb nehézség árán tudják kielégíteni a szükségletet.

a forgalmazási adatok is jelzik, hogy az idei aratás valóban a legnehezebbek közé tartozik. júliusban összesen 200-210 millió forint értékű cseredarabot, felszerelést, stb-t adott el a 19 vidéki agroker-telep. az elmúlt évben ilyenkor csak 160-170 millió forint értékű készletre volt szükségük a gazdaságoknak, hogy az ideivel azonos termőterületről zavartalanul betakarítsák a termést.

/folyt. köv./
10.48/bzs

- 11 -

M 1115

bb 18. /nehéz ... 1. folyt./bzs

különösen sok a kombájn-alkatrész kell. az aratógépekhez való 10-12 legfontosabb cseredarabból az év első hat hónapjában legalább annyit rendeltek, mint tavaly az egész évben. az szk-4-es kombájnhoz való rostából 1969-ben például 3300-at vásároltak a mezőgazdasági nagyüzemek, idén június végéig csaknem 3800-ra volt szükségük. az aratógép egyik fontos fogaskerekeiből tavaly 46-ot rendeltek, idén már 190-et vittek el a telepekről.

a vállalat budapesti központi raktárába naponba 240 alkatrész-megrendelés érkezik. tavaly a csucsforgalom idején csak 180-190 rendkívüli kérés volt. a központi raktárban - ugyanugy, mint a vidéki agroker-telepeken - soron kívül intézik a sürgős rendeléseket és ha lehetőség van rá, 24 órán belül feladják a gazdaság címére a küldeményt.

az alkatrésztelepeken este 19-20 óráig tartanak ~~18~~ inspekciót. /mti/

-. -

bb 19. kilencven kisipari szövetkezet szerepel a mezőgazdasági vásáron

i jf/gk ie bzs -cz

1970. augusztus 1.

a szövetkezeti ipar nagyszabású termékbemutatóval vesz részt a 67. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításon és vásáron. az okisz két pavilonjában 1000 négyzetméteres fedett területen és emellett még 3500 négyzetméternyi nyitott részen mintegy 90 szövetkezet több mint 600 féle cikket állít ki. a bemutatott berendezések legnagyobb része felhasználható a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban, de a háztáji gazdaságoknak is kínálnak kisgépeket. a műszaki tömítő ktsz önitató berendezéseket, az unitechnika ktsz különleges terményadagolót, a klíma ktsz pedig speciális hűtőtornyot mutat be. a mezőgazdaságban nagy szükség van gyümölcstároló ládákra, ezekből küld fel budapestre mintadarabokat az egervári faipari ktsz. a kiskőrösi vegyes ktsz kisüzemi permetezőgépe és az agromechanikai szövetkezet háztáji robotgépe szintén érdeklődésre tarthat számot.

a kiskőrösi vegyes ktsz szakemberei a vásáron korszerű lakóházat építenek fel, amelyeket alkalmazni lehet a különböző helyi körülményekhez. megtekinthetik az érdeklődők három családi ház makettjét is, ezek a „szép falu - szép lakóház”, tervpályázaton díjakat nyertek. /mti/

10.55/bzs

-. -
- 12 -

M 1120

bb 20. heller hűtő-torony vas megyéből razdanba

vid/ká bzs -cz

1970. augusztus 1.

új gyártmányként a heller-forgó féle hűtőtornyok vázszerkezetet készítenek a szombathelyi mezőgazdasági gépjavító vállalat celledömölki, sárvári és körmendi üzemében. a 120 méteres óriástornyoknak elsősorban a vízben szegény területeken van nagy jelentőségük, mert igen gazdaságos hűtőhatásfok mellett minimális vízmennyiséget igényelnek.

jelenleg a második hűtőtornyot készítenek a szovjetunióbeli razdan erőműve számára. az első torony elemei már elhagyták az üzemeket, s utban vannak a szovjetunió felé. a torony - szétszerelt állapotban ötvennyolc vagonot töltött meg. /mti/

-. -

bb 21. több mint ezer nyeremény a lottó hétfői jutalom sorsolásán

i kf ie bzs -cz

1970. augusztus 1.

a lottó júliusi jutalom sorsolását augusztus első hétfőjén 3-án, Münnich Ferenc utcai székházában rendezte a sportfogadási és lottó igazgatóság. a húzások a 31. játékhét szelvényei között összesen 1094 tárgynyereményt sorsolnak ki. főnyeremények: két, egyenként háromszobás öröklakás, egy skoda és egy polski fiat személygépkocsi.

a hónap sorsolási naptára: augusztus 7-én siófokon, 14-én csongrádon, 21-én kiskunfélegyházán, 28-án pedig tiszavasváriban húzzák a lottó esedékes heti nyerőszámait. az augusztusi jutalom sorsolást 31-én tartják budapesten. /mti/

-. -

bb 22. harmincas névadó ünnepség kaposvárott

vid/ká bzs -cz

1970. augusztus 1.

nem mindennapi ünnepségre jöttek össze szombaton délután a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyárának dolgozói. harmincas névadó ünnepséget rendezett a vállalat ktsz bizottsága. a szépen feldíszített kultúrteremben a ktsz bizottság titkára köszöntötte a szülőket, a névadókat, és a gyermekeket, majd az anyakönyvvezető beírta a kicsinyek nevét a nagykönyvbe. az ünnepi aktus után az üzem vezetőség ktsz bizottsága és szakszervezeti bizottsága megajándékozta a kisgyermekeket. /mti/

11.02/bzs

-. -
- 13 -

M 1125

o

bb. 23. augusztustól 3-tól 17-ig: engedményes ruházati vásár

t/sz/rj 1e cz

1970. augusztus 1.

mintegy 420-450 millió forint értékű ruházati cikket 20-30-40 százalékos engedménnyel hoz forgalomba a kereskedelem az augusztus 3-tól 17-ig tartó nyári szezonvégi vásáron - közölték a belkereskedelmi minisztérium ruházati főosztályán szombaton tartott tájékoztatón. a vásár idején a lakosság mintegy 140-170 millió forinttal olcsóbban juthat a forgalomba kerülő cikkekhez.

a nyári vásár általában divatos és eddig is keresett árukat kínál, amelyek csupán azért kerültek engedményes árusításra, mert a nyár késői beköszöntése miatt bizonyos mennyiség visszamaradt. viszonylag bő lesz a választék női pamut- és selyemruhákból, valamint fürdőruhákból. olcsóbban árulnak pamut-méterárakat is. bőségesnek ígérkezik a divatos selyem ruhaanyagok, főleg az acetált nyomott- / mintás selyem kínálat. a konfekciókereskedelem raktárkészletéből néhány fajta férfiöltönyt, selyembluzt, szoknyát és pantallót is forgalomba hoz kedvezményesen. nagyobb mennyiségű nyári férfiling is tartozik a vásári áru kínálatához. a cipőkereskedelem szandálokat, vikkendcipőket, a nők részére színes papucsokat, pantonetteket, továbbá gyermekszandálokat kínál. budapesten a kedvezményes vásárra az üzlethálózatnak csaknem felét, 289 boltot, illetve áruházat jelölték ki.

a tájékoztatón hangsúlyozták, hogy a nyári vásár a vállalati önállóság jegyében bonyolódik, az egyes vállalatok maguk határozták meg, mit kívánnak kiárusítani, mennyi az engedmény, ennek következtében nem egységes a választék és országosan nem egységesek az árak sem. az engedmény mértékét menetközben nem változtatják, s a vásárt nem hosszabbítják meg.

együttal tájékoztatót adtak a ruházati kereskedelem első félévi forgalmáról. a ruházati cikkek kereslete a vártnál is nagyobb volt, s a tervezett 7-8 százalékos helyett 10 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolítottak le, mint a múlt év azonos időszakában. a kereskedelem felkészülése alaposabb volt, de még így sem tudtak minden igényt maradéktalanul kielégíteni. különösen nagy mértékben, mintegy 20 százalékkal, nőtt a felső kötöttárak, szőnyegek, függönyök forgalma. az első félévben sikerült felszámolni az alacsony kereskedelmi készletekből származó választékhiány nagy részét és általában javult az ellátás. az ipar és a kereskedelem összehangoltabb munkája nyomán a nyári idénycikkeket időben biztosították. /mti/

--

11.20 rj

- 14 -

NA 110

bb. 24. levéltár a kőszegi lábasházban

vid/kz/rj cz

1970. augusztus 1.

szombaton beköltöztek a lakók kőszeg első szövetkezeti lakóépületébe. huszonnégy ifjú házaspár a 3 emeletes ház új otthonának boldog tulajdonosa. a városnak ezen a részén a következőkben újabb szövetkezeti lakótömbök épülnek. a városi tanács jó utat, megfelelő kereskedelmi és szolgáltatási egységeket alakít ki a fiatal városrészben.

folytatódik a történelmi város régi lakóépületeinek, felújítása is. a középkori jurisics téren lévő barokk lábasházban átalakítása után a város levéltárát rendezik be. a tér egy másik, 1668-ban épített, sgraffittós díszű szép barokk háza - melynek belsőjét korabeli stukkók és falképek ékesítik - felújítás után ifjúsági központ lesz. /mti/

--

bb. 25. szövetkezeti jogász szakosztály alakul debrecenben

vid/rj cz

1970. augusztus 1.

a szövetkezeti jogász szövetség hajdu - bihar megyei szervezete a szövetkezeti mozgalom minden ágazatát átfogó szövetkezeti jogász szakosztályt alakított az eddig működő mezőgazdasági termelőszövetkezeti jogász szakosztály helyett. az alakuló ülést szombaton tartották meg debrecenben. a szakosztály hét tagú vezetését választott. elnöke dr. orbán sándor a debreceni agrártudományi főiskola deocense, a hajdusági termelőszövetkezetek területi szövetségének jogtanácsosa lett. /mti/

--

bb. 27. 400 vadász kacsalesen - megkezdődött a vadászati idény a körösök völgyében

vid/kz/rj cz

1970. augusztus 1.

az apróvadban gazdag körösvidéki rezervátumban szombaton megkezdődött az új évad. bucsa, bélmegyer, vésztő, zsadány, geszt, gyulavári környékén már hajnalban kacsalesre vonult mintegy négyszáz vadász. napokkal előbb megfigyelték merre vonulnak hajnali táplálékszerzésre aviziszárnyasok s teljes fegyverzetben várták a „vadvadkacsafelhőt”. az ideai kacsaszaporulat gazdagabb volt ezen a tájon a sok évi átlagnál. a csapadékos időjárás, a tartós belvíz, fakadóvíz kedvezett a viziszárnyasoknak. jól tápláltak, szépen fejlettek már a fiókák is önállóan repülnek. hajnalonként és estenként valószínű madárfelhő vonul a tarlókra a körösök vidékén. az első nap gazdag zsákmánnyal tértek haza a vadkacsavadászok. a következő hetekben csoportosan érkeznek e tájra külföldi vadászok is. /mti/

--

11.35 rj

- 15 -

NA 110

bb 26. bezárult a pécsi nyári egyetem - harkányban nyílik a tit „népek barátsága,, téli egyeteme

vid/kz bzs -cz

1970. augusztus 1.

a tit „népek barátsága,, elnevezésű nyári egyeteme szombaton bezárta kapuit pecsett. ez alkalommal tizenkettedszer került már sor a nemzetközi találkozóra a mecsekajai városban. tíz országból mintegy kétszáz vendég vett részt a két hetes - változatos, gazdag programu - egyetemen. a hallgatók megismerkedtek hazánk néprajzával és kulturájával, s a 2000 éves pécs történelmi és művészeti emlékeivel. a záróünnepségen a tit-egyetem titkársága meghirdette az 1971. évi - sorrendben a tizenharmadik - pécsi nyári egyetemet.

a „népek barátsága,, tit-egyetem az egyetlen az országban, amelynek nyári és téli „tagozata,, is van. tavaly ugyanis kísérletképpen téli egyetemet szerveztek harkányban és az rendkívül nagy sikert aratott. ezért az idén - decem ber 6. és 19. között - ismét megrendezik a nemzetközi találkozót a tenkesalja híres fürdőhelyén. /mti/

-. -

bb 28. újabb roham a balatonon - csak a déli parton 200.000-en

vid/kz bzs -cz

1970. augusztus 1.

a rekord forgalom szombaton a vendégek újabb rohamával tetéződött a balatoni üdülőhelyen. vonatokon, gépkocsikon ezrével érkeztek a hazai és külföldi kirándulók a hétvégi vikkendezők. már a kora reggeli órákban gépjárművek hosszú sorai kígyóztak a balatonhoz vezető országutakon. síófok előtt a budapestről lejövő járművek csak lépésben tudtak haladni. a nagy forgalomra jellemző: ha valamelyik gépkocsi a mellékutvonalról akart rátérni a főutvonalra, legalább negyed óráig kellett várakoznia, síófokon a déli órákban már az összes parkirozóhelyek zsúfoltak voltak. a napozók, a fürdőzők valósággal ellepték a déli part strandjait. az idegenforgalmi szakemberek szerint ha az időjárás közbe nem szól, ez a hétvége megdönt minden eddigi rekordot. becslések szerint csak a déli parton tartózkodó hazai és külföldi vendégek, vikkendezők száma eléri majd a kétszázézetet. a szállodákban, kempingekben és a fizetővendégszolgálati helyeken változatlanul telt ház van. csupán a balatonszemesi hullám és a síófoki ifjuság kemping-táborában, valamint fonyód és balatonmária térségében tud még a fizetővendégszolgálat néhány vendéget fogadni. a hajóforgalom is megélénkült: az elmúlt héten naponta 18-20 ezren utaztak a hajókon. a kompok naponta kétezer gépjárművet szállítottak. a szombati nagy roham „kivédésére,, felkészült a vendéglátóipar is. /mti/

11.43/bzs

-. -
- 16 -

NA 1205

bb 29. carlos lleras restrepo,

gk zs bzs -cz

1970. augusztus 1.

a kolumbiai köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének a nemzeti ünnep alkalmából küldött üdvözléért. /mti/

-. -

bb 30. rendőrségi hírek

mm zs bzs -cz

1970. augusztus 1.

a iii. került római parti hajóállomás mellett tiltott helyen fürdött a dunában horváth elemér 16 éves technikumi tanuló, majd a kőgátról a vízbe ugrott és a dunába fulladt.

a debreceni vasutállomásról kiinduló személyvonat lépcsőjén utazott tóth mihály 17 éves bádogos, józsa lakos. a vasúti hid lesodorta a fiatal embert, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

a tatabányai szénbányák xii-es számú aknájában ácsolás közben az omladék maga alá temette lebel Antal 44 éves vajúrt, aki a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására a vizsgálat folyamatban van.

az ujfehértői kossuth szakszövetkezet telepén lovaskocsijáról roszot adogatott fel a cséplőgépre barabás jános 71 éves gazdálkodó. miközben dolgozott, a kocsi megcsuszott, az idős ember a földre esett és a helyszínen meghalt.

püspökladány határában egy dűlőuton pócsaji józsef 33 éves traktorvezető a püspökladányi lenin tsz traktorával elütötte a kerékpárján haladó egri benjámin, 64 éves tsz-nyugdíjast, aki sérülésébe a kórházbaszállítás után belehalt. a baleset körülményeinek vizsgálata folyamatban van.

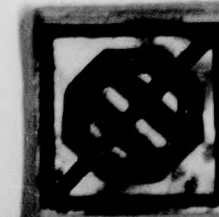
szombaton hajnalban debrecenben az országos butoripari vállalat 4-es számú gyáregységének fényező üzemében tűz keletkezett. a nagy apparátussal kivonuló tűzoltóság a lángokat rövid idő alatt eloltotta, az anyagi kár azonban így is jelentős. személyi sérülés nem történt. a tűz keletkezési okának vizsgálata folyamatban van. /mti/

-. -

12.07/bzs

- 17 -

NA 1215

bb. 31. pályázat a nyereség növelésére

vid/kz/rj ó!

1970. augusztus 1.

a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói a harmadik ötéves tervben évenként 14,2 százalékkal növelték a termelést. a jelentős eredmény 70 százalékat a termelékenység növekedésével érték el. az öt év alatt - az ideai tervszámokat is figyelembe véve - csaknem 6000 lakást építettek, illetve építenek fel. a fejlődésre jellemző, hogy míg az 1965-ös évet 10 millió forint veszteséggel zárták, addig az 5 év alatt a várható nyereség eléri a 225 millió forintot.

a vállalatnál eddig is sok ötlet, javaslat bevezetésével növelték a termelést. most pedig egy érdekes pályázatot hirdettek a nyereség fokozására. a vállalat vezetői olyan új eljárások, technológiák megoldására várnak javaslatokat, amelyek megvalósításával már ebben az évben is növelhetik a termelékenységet, a nyereséget. a titkos, jelíges pályázaton részt vehet a vállalat minden dolgozója. a legjobb műszaki, illetve gazdasági megoldást javasoló pályamunkákat 7.500, 5000, 3500, és 2000 forinttal jutalmazzák. minden pályaművet - függetlenül arról, hogy helyezést ér el, vagy megvásárolják - ujtási javaslatként is elfogadják. /mti/

bb.32. francia alapanyaggal pótolják ki az új polietiléngyár angol berendezéseit

vid/rj kz cz

1970. augusztus 1.

elkészült a tiszai vegyikombinátban a szovjet és angol berendezésekkel felszerelt polietiléngyár. az új üzemben más

célokra alkalmatlan benzín feldolgozásával évente huszonnégyezer tonna polietilén „darát”, készítenek. ebből az alapanyagból számtalan terméket - így a mezőgazdaság és a csomagolóipar részére fóliákat, továbbá vízvezetékcsöveket, háztartási edényeket és kábeleket - állíthatnak elő.

/folyt.köv./

13.13 rj
m

- 18 -

NA 1300

bb. 32. / francia alapanyaggal... 1. folyt./rj

az új gyárnak nemcsak bel-, hanem külkereskedelmünk is hasznát látja, mert a jövőben már nem lesz szükségük ilyen import anyagokra. az új gyárban az előzetes tervek szerint csak augusztus végén kezdik meg a végtermékeket előállító berendezések üzemeltetéséhez szükséges polietilén termelését. az angol gyártmányu berendezéseket ezért franciaországból vásárolt polietilénnel próbálják ki. a mínusz százhárom fokra lehűtött folyékony polietilént különleges tartálykocsikban - kellő biztonsági intézkedések mellett - szállítják leninvárosba. az első két tartálykocsi, amely negyven tonna polietilént hoz, szombat reggel hegyeshalomnál lépte át a magyar határt. ezeket - tizennyolc órás időközöként - újabb szállítmányok követik. hazai alapanyaggal előreláthatólag a negyedik negyedévtől dolgozik az üzem./mti/

-. -

bb. 33. rekord mályiban - egy hónap alatt 2,1 millió téglát terven felül

vid/kz/rj cz

1970. augusztus 1.

júliusban rekordteljesítményt értek el a mályi téglagyár dolgozói. a tizedik pártkongresszus tiszteletére szervezett munkaversenyben 8,7 millió téglát készítettek, 2,1 millióval többet, mint amennyit a tervük előírt. a többlet csaknem nyolcvan, kétszoba-összkomfortos lakás felépítésére elegendő. a kánikulában körkemencék ki- és berakóin, valamint a műszáritódolgozók gyakran ötven fokos hőségben végezték munkájukat. /mti/

-. -

13.2 rj

- 19 -

NA 1300

bb 34. időjárásjelentés

bzs -cz

1970. augusztus 1.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 1-én szombaton
13 órakor:

fülledt, meleg idő

szárazföldünk nagy részén folytatódik a napos, száraz, meleg idő, a hűvös óceáni légtömegek csupán észak-európában és az ural hegység térségében okoznak felhős, szeles, változékony időjárást, ma reggel ezekről a területekről szórványos futó záporokat, egy-két helyről zivatart jelentettek, az elkövetkező 36 órában a kárpát-medence időjárásában lényeges változást nem várunk, így marad a meleg idő.

hazánkban pénteken az ország nagy részén napos, száraz, meleg idő volt, a hőmérséklet napközben 27-33 fokig emelkedett, szombaton hajnalban is csak 15-20 fokig hűlt le a levegő, a kora reggeli órákban a Börzsöny hegység vidékén jelentéktelen mennyiségű futó záport észleltek, a délelőtti folyamán néhány hely kivételével napos volt az idő, a hőmérséklet 11 órára már 26-30 fokig emelkedett.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 25,5 fok volt, a sokévi átlagnál 3,8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 29 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 23 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig:

nappali felhőképződés, a délutáni és esti órákban néhány helyen futó záporral, zivatarral.
 gyenge, napközben kissé megélénkülő változó irányú szél.
 fülledt, meleg idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 15-20, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 28-33 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 448 centiméter. /mti/

--

13.25/bzs

- 20 -

NA 13.25

bb 35. augusztus 19-20: hortobágyi hidivásár

vid/fm bzs -cz

1970. augusztus 1.

szombaton debrecenben dr. angyal Lászlónak, a hortobágyi intéző bizottság titkárnak elnökletével a hidivásár előkészületeiről tárgyaltak, az ülésen bejelentették, hogy augusztus 19-20-án rendezik meg a kilenclyuku hídnál a hagyományos vásárt és kulturális rendezvényeket, a vállalatok pavilonokat építenek, amelyekben többek között ruházati cikkeket, ajándéktárgyakat árúsítanak. a kisiparosok is eladásra viszik hagyományos készítményeiket: rézkolompkat, karikásokat, pástorkalapokat, nádudvari kerámiákat, a környékbeli takácsok ugyancsak szekérre való áruval jelennek meg, a hidivásárra megnyitják az újjárendezett pástort-muzeumot, a körszínben pedig a hortobágy élővilágát mutatják be, ugyancsak megrendezik a hagyományos pástortalálkozót, a vízszinpadon népi együttesek bemutatóira kerül sor, a máti lovaspályán versenyeket tartanak a legjobb hortobágyi és környékbeli lovasok részvételével, ezenkívül a csárda -udvaron ökörsütésre kerül sor. /mti/

--

bb 36. tárlattal zárult a hajduböszörményi nyári művésztelep

vid/fm bzs hgy

1970. augusztus 1.

hajduböszörményben szombaton zárult a két hetes nyári művésztelep, a város vendégei elsősorban a hajduböszörményi embereket, tájakat örökítették meg alkotásaikon, a nyári művésztelepen készült művekből a zárás napján a hajduböszörményi művelődési házban kiállítást nyitottak, ahol hat művésznek nyújtották át a káplár miklós-plakettet. /mti/

--

bb 37. ápolónők fogadalomtétele salgótarjánban

vid/fm bzs hgy

1970. augusztus 1.

átadták a salgótarjáni madzsa József kórház ápolónőképző szakiskolájában végzett kilencven ápolónőnek és gyermekgondozónőnek az egy-, illetve kétéves szakiskolai tanulmány elvégzéséről szóló oklevelet, az ünnepélyes fogadalomtételre szombaton került sor a madzsa József kórház aulájában. /mti/

--

13.45/bzs

- 21 -

NA 13.45

t

bb 38. hat évi szabadságvesztés emberölési kísérletért

vid/fm bzs hgy 1970. augusztus 1.

szabó lászló 19 éves foglalkozás nélküli miskolci lakos ez év március végén közkegyelömmel szabadult a börtönből, áprilisban azonban újabb, súlyos bűncselekményt követett el. egyik este néhány fiatalkorú társával szórakozott, majd a késő esti órákban a város főutcáján minden különösebb ok nélkül bicskával hasbaszurt egy - számára ismeretlen - fiatalembert. a szerencsétlenül járt k. dénes életét a gyors orvosi beavatkozással sikerült megmenteni.

szabó lászló ellen emberölési kísérlet miatt emeltek vádat, s ügyében most hozott ítéletet a miskolci megyei bíróság: a bicskázó fiatalembert hat évi szabadságvesztésre ítélte, s a közügyek gyakorlásától négy évre eltiltotta. ezenkívül el kell töltenie azt a három hónapi szabadságvesztést is, amelyet előző büntetéséből elengedtek. /mt1/

--

bb 39. jön a magyar finom plüss butorszövet

vid/kz bzs hgy 1970. augusztus 1.

európa textilgyárainak legjobb éveit próbálják ki a lakástextil vállalat szombathelyi törzsgyárában. e próbák során döntenek a tervezett vásárlásokról. az évente 9.2 millió négyzetméter lakástextiliát gyártó vállalat ugyanis nagyszabású rekonstrukciót hajt végre szövedéiben. ennek során eddig negyven cfs szövegépet állítottak munkába szombathelyen, tíz kettős velurszőnyeggyártó gépet sopronban. az utóbbiból hatot megrendeltek a tatai gyárba is, s ugyanide három pálcásgépet várnak, amelyeken buklé és velurszőnyeg egyaránt készíthető.

a kőszegi butorszövetgyárban a rekonstrukció eredményeként rövidesen megkezdik a finom plüss butorszövet gyártását. a most reneszánszát élő keresett butorszövetféleség jelenleg hiánycikk, az importszállítmányok nem képesek kielégíteni a teljes igényeket. pár hónapig tart még ez az állapot, utána kőszegről a teljes szükségletet kielégítik majd. /mt1/

--

13.48/bzs

- 22 -

MA 1400

bb 40. vasárnap strandidő, délutáni esővel

1 st/gk 1e bzs hgy 1970. augusztus 1.

vasárnapra az ország nagy részében, különösen az északi és a keleti megyékben kitünő strandidő ígérkezik. szinte egész Európában, moszkvától Londonig derült, csendes, napos időjárás uralkodik, csupán a skandináv országok és a szovjetunió északi részén esik az eső. hűvösebb áramlat egyelőre sehonnán nem közeledik a Kárpát-medence felé. bár esőfront sem jön, helyileg mégis kisebb záporokkal kell számolni, mégpedig ott, ahol az egymástól eltérő hőmérsékletű légrétegek kerülnek egymás fölé. különféle adottságok miatt ilyesmire általában a nyugati és a középső országrészekben kerül sor, ezért voltak szombaton esők Pécs, Siófok, Nagykanizsa, Kecskemét és a főváros környékén, és szinte semmi csapadék nem hullt az északi és a keleti megyékben.

mivel a jelenlegihez hasonló időjárási viszonyok között, tehát leszálló légáramlás esetén csupán a tartós napsütés hozhatja létre a melegebb és a hűvösebb levegő rétegződését, s leremti meg a csapadék feltételeit, eső csak a tartós napsütés hatására, tehát a délutáni vagy esti órákra várható. egésznapos kirándulásra tehát akkor is ajánlatos esőkabátot vagy ernyőt vinni, ha reggel felhőtlen az ég. a vasárnapra várható idő a nagy fülledtség, a 60-70 százalékos páratartalom miatt egyébként inkább strandolásra lesz alkalmas. /mt1/

--

bb 41. megnyílt gera gyula festőművész emlékkiállítás a nemzeti galériában

t fe/gk zs bzs hgy 1970. augusztus 1.

Szombaton a nemzeti galériában megnyílt a két esztendővel ezelőtt elhunyt gera gyula festőművész emlékkiállítás. első ízben 1960-ban állította ki képeit, s ekkor figyelt fel rá a szakma. a nemzeti galériában most megnyílt tárlaton 40 olajfestmény és egyéb technikával készült alkotások, rajzvázlatok, krétarajzok, monotípiák, tusrajzok és akvarellek láthatók. képeinek témái között megtalálható a csendélet éppúgy, mint a tájkép és a figurális kompozíció.

a kiállítást a művész özvegye és nagyszámu tisztelője jelenlétében - dr. aradi nóra, az mta művészettörténeti kutatócsoportjának igazgatója nyitotta meg. /mt1/

--

13.50/bzs

- 23 -

MA 1400

öb. 42. százmillió forintos társadalmi segély a szabolcs-szatmár megyei ingatlanok helyreállítására - sajtótájékoztató a vöröskeresztben

t/ms/rj zs hgy

1970. augusztus 1.

rostás istván, az árvizkárosultak megsegítésére alakult országos társadalmi bizottság elnöke szombaton a vöröskereszt székházában sajtótájékoztatón ismertette a társadalmi bizottság határozatát a szabolcs-szatmár megyei ár- és belvizkárosultak lakóházainak újjáépítéséhez, illetőleg helyreállításához nyújtandó segélyekről.

bevezetőben elmondta, hogy a hazai gyűjtés eddigi eredménye meghaladta a 293 millió forintot, amihez körülbelül 9 millió forint értékű külföldi segítség járul, jórészt magyarok és magyar szervezetek adományai. a társadalmi bizottság a befolyt összegből a 22 millió forintos gyorssegélyen kívül az ingóképek csökkentésére 7.900 szabolcs-szatmár megyei családnak összesen 83 millió forint, - családonként átlag több mint tízezer forint-segélyt juttatott.

a társadalmi bizottság mostani határozata alapján kiemelten foglalkoznak a szabolcs-szatmár megyei ingatlankárosultak megsegítésével. ennek legfőbb indoka, hogy a szabolcs-szatmár megyeiek a hirtelen rájuk zúduló árvíz következtében a többi megyénél jóval nagyobb károkat szenvedtek, a megyében 5.500 ház dőlt össze, míg csongrád, szolnok, békés és borsod megyében együttvéve mintegy négyezer ment tönkre. a társadalmi bizottság döntése alapján később foglalkoznak majd az említett megyékben ingatlan károkat szenvedettek segélyezésével.

a szabolcs-szatmár megyeiek megsegítésére összesen mintegy 100 millió t fordítanak. ha a tulajdonosnak rombadólt, vagy lebontásra ítélt háza helyett újat kell építenie, akkor az otp hiteltől függetlenül 15-40 ezer forint vissza nem térítendő segélyt kaphat. különleges méltánylást érdemlő esetben a segély összege 60.000 forintig terjedhet.

a megrongálódott házak helyreállítására 5-15 ezer forint segély adható. a segélyek összegének megállapításakor a társadalmi bizottságok figyelembe veszik a rongálódás mértékét, a helyreállítás várható összegét, a család helyzetét, a családfő életkorát, az eddig kapott segélyek összegét és az állami biztosító által fizetett kártérítést. különös gondot mérlegelik a csökkent munkaképességű és munkaképtelen károsultak, az idős emberek, a nagy családok és olyanok helyzetét, akiket az árvíz folytán elvesztett lakóház után jelentős összegű korábbi otp hitelmaradvány terheli.
/folyt.köv./

14.10 rj

Nf 144

- 24 -

v

bb. 42. / százmillió ... 1. folyt./rj

ha az újjáépítendő háznak több tulajdonosa van, a segély összegét a tulajdonosi hányadrész szerint osztják el. különlegesen indokolt esetben, ha külön-házat építenek, külön-külön is segélyezhetők. alapelve, hogy segélyt csak egy ingatlan után fizetnek, ha tehát valakinek olyan háza is van, amelyben nem lakik, azután nem kaphat segélyt. viszont az ilyen házak bérleti is részesíthetők segélyben, ha vállalják a ház újjáépítését, vagy helyreállítását.

a segélyezésre jogosultak jegyzékét a községi társadalmi bizottság készíti el és a tanácsházán három napra közzéteszi. a lakosság észrevételei alapján a bizottság módosíthatja a jegyzéket. a segélyeket a járási társadalmi bizottság jóváhagyása után fizetik ki, amiről az érdekeltek értesítést kapnak. /mti/

..-

bb. 43. rendőrségi hírek

tr/rj zs hgy

1970. augusztus 1.

rákospalotán, a felszabadulás ut és a bánkut utca torkolatánál dr. varga károly 48 éves fogorvos, budapesti lakos személygépkocsijával szabálytalan kanyarodás közben összeütközött egy másik személyautóval. a baleset következtében dr. varga károly súlyosan, a személygépkocsi vezetője, valamint a két személygépkocsi utasai közül hárman könnyebben megsérültek.

a xx. kerületben a nagy sándor utca és a baross utca kereszteződésénél krupa mihály, 25 éves gépkocsivezető figyelmen kívül, gondatlanul vezette tehergépkocsiját, és összeütközött egy 31-es villamossal. a baleset következtében a tehergépkocsi három utasa és a villamos egy utasa könnyebben megsérült. eljárás indult a tehergépkocsi vezetője ellen.

a iii. kerületben a szentendrei ut és a köles utca kereszteződésénél kovács jános 23 éves gépkocsivezető domonyi lakos tehergépkocsival szabálytalan kerülés közben nekiütközött egy álló motorkerékpárnak, majd a tehergépkocsi felszaladt a járdára és elütött három gyalogost. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője és a három gyalogos könnyebben megsérült, valamennyiüket kórházba szállították a mentők. eljárás indult a tehergépkocsi vezetője ellen. /folyt.köv./

14.20 rj

- 25 -

Nf 1430

bb. 43. / rendőrségi... 1. folyt./rj

embargo: 24.00 hóig!

el akart hajtani a feltört személygépkocsival budapesten a krisztina téri parkolóhelyről hajós béla, 21 éves mérlegkészítő, budapesti lakos, amikor a rendőrjárőr elfogta. büntető eljárás indult ellen/e. /mti/

.-

bb. 44. a . sityikov,

rj zs hgy

1970. augusztus 1.

a szovjetunió legfelső tanácsa szövetségi tanácsának elnöke és j. naszriggyinova, a legfelső tanács nemzetiségi tanácsának elnöke táviratban köszönte meg kállai gyulának, az országgyűlés elnökének a megválasztásuk alkalmából küldött jókívánságait. /mti/

.-

bb. 45. a budapesti közlekedési vállalat

rh/rj hgy

1970. augusztus 1.

értesíti az utazóközönséget, hogy augusztus 5-én üzemkezdettől - kb 5 hét időtartamra - a xv. vasutastelep utcában folyó közműépítési munkák miatt, a 24/y jelzésű autóbuszok a bosnyák téri végállomás felé a cservenka utca - őrfárat utca - széchenyi utca - kolozsvár utca, a 25, 25/a jelzésű autóbuszok pedig a korong utcai végállomás felé a rákos ut - széchenyi utca - kolozsvár utca utvonalon közlekednek. a bkv az őrfárat ucában a cservenka utcából való befordulás után és a széchenyi ut-kolozsvár utca keresztezésénél létesít új megállóhelyet. /mti/

.-

14.20 rj

- 26 -

M 1435

ább. 49. megnyilt a fotóklubok hatodik szegedi szalonja

vid/rj fm hgy

1970. augusztus 1.

szombaton dr. uryné, erdei Ibolya művészettörténész megnyitotta a fotóklubok hatodik szegedi szalonját. a szegedi bartók béla művelődési központban megrendezett kiállításon 19 hazai fotóklub 105 tagjának 167 felvételét tekintetik meg az érdeklődők. a magyar fotóművészek szövetsége, a népművelési intézet, a szegedi megyei jogú városi tanács szakértőiből álló zsüri döntése alapján a szalon vándordíját az idén a szegedi fotóklub nyerte el. tiszteletdíjjal tüntették ki a budapesti fotóklub ifjúsági alkotócsoportját és a miskolci fotóklubot. bemutatott képeikért egyéni díjakat kapott demjén gábor és flesch bálint budapesti, markó kamilla győri, mihalecz lajos miskolci, koós pál és brunczel tibor salgótarjáni, valamint szávay istván szegedi fotós.

a fotószalon megnyitásán résztvett dr. bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, valamint csongrád megye és szeged közéletének számos vezető személyisége. /mti/

.-

bb. 50. féltékenységből gyilkolt egy 71 éves ember

vid/rj fm hgy

1970. augusztus 1.

a nyíregyházi megyei bíróság emberölésért vonta felelősségre gáncsos béla 71 éves dombrádi lakost, aki féltékenységből meggyilkolta benya bélánét. az idős ember csősz volt bárányháza-tanyán, s gyakran felkereste az ott lakó benya bélánét. egy alkalommal összevesztek, majd gáncsos béla baltával háromszor fejbe sújtotta az asszonyt, aki néhány nap múlva a kórházban belehalt sérüléseibe.

az igazságügyi szakértők megállapítása szerint gáncsos béla általános és agyi érrelmeszesedésben szenved. a megyei bíróság gáncsos bélát - nem jogerősen - 10 évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

.-

14.45 rj

- 27 -

M 1400

bb 46. 27 százalékkal nő idén a magyar -kínai áruforgalom
i sz/gk ie bzs hgy 1970. augusztus 1.

hazaérkezett a kínai népköztársaságból tordai jeno kül-kereskedelmi miniszterhelyettes, aki magyar kereskedelmi kormány-delegáció élén pekingben tárgyalásokat folytatott és aláírta az 1970-re szóló magyar-kínai árucseré-forgalmi és fizetési megállapodást.

a tárgyalásokat értékelve tordai jeno hangsúlyozta, hogy a múlt évi megállapodásban előirányzott kontingenseket mind az exportban, mind az importban teljes egészében kihasználtuk. a tavalyihoz mérten további 27 százalékos forgalomnövekedést tesz lehetővé az 1970-re vonatkozó megállapodás. a magyar külkereskedelem a kínai népköztársaságból többek között szinesfémeket, ónt, wolframot, továbbá rizst, húsfélét, állati eredetű termékeket - mint például sörtét és libatollat - valamint vegyipari anyagokat, gyantát, vasoxidot, litorolt, furfurolt vásárol. ezenkívül a magyar vállalatok többféle fogyasztási cikket is beszereznek a kínai népköztársaságból ezek között megtalálható a hazai vásárlók körében kedvelt gyapju-, selyem-, és pamutszövet, gyapjuszőnyeg, zsebkendő, gumi strandszandál és tea. a kínai népköztársaságba irányuló magyar exportban szerszámgépek, közúti járművek és alkatrészek, különféle műszerek, acél-alumínium kábelek, acéllémezek, acélárúk szerepelnek.

- az 1970. évi kereskedelmi megállapodás előkészítésén túlmenően eszmecsere-t folytattunk a jövő évi, sőt a hosszú lejáratu árucseré-forgalom lehetőségeiről is - mondotta a miniszterhelyettes. - mindkét fél részéről megnyilvánult az a törekvés, hogy a gazdasági kapcsolatokat fejlesszük és a külkereskedelmi forgalmat tovább növeljük. ennek elősegítése érdekében megállapodtunk, hogy az 1971. évi szállításokra már ez évben is létrehozhatók vállalatok közötti magánjogi szerződések.

- a tárgyalások befejezése után kormányküldöttségünket fogadta li hszien-nien, az államtanács alelnöke, akivel alkalomunk volt megbeszéléseket folytatni a két ország gazdasági kapcsolatainak alakulásáról és e kapcsolatok fejlesztésének elősegítéséről. a tárgyalások őszinte, szívélyes légkörben folytak.

- kínai tartózkodásunk során delegációnk több üzemet is fölkeresett, megtekintettük többek között az egyik pekingi vegygyárat, tiencsinben a hajó- és óragyárat, s a tiencsin mellett levő csinpong tengeri kikötővárost, - mondotta befejezésül tordai jeno miniszterhelyettes. /mti/

14.27/bzs

- 28 -

NA 1405

bb 47. országos Őszibarack-, bor- és Likőr-kiállítás szegeden
vid/kz bzs hgy 1970. augusztus 1.

dr. bencsik istván, a hazafias népfrent országos tanácsának főtitkára nyitotta meg szombaton szegeden a horváth mihály utcai pavilonban a nyolcadik országos Őszibarack-, bor- és Likőr-kiállítást.

az illatos gyümölcsök bemutatóján hazánk minden fontos termő tája - a szatymazi körzet, a mecsekalja, és a budai hegyvidék - képviseltette magát. jól egészségítik ki és díszítik a kiállítást a nagyméretű fényképtablók, amelyek az Őszibarack termesztését, értékesítését és feldolgozását ábrázolják. a nemzetközi összetételű zsűri nagydíjjal jutalmazta a derekegyházi állami gazdaságot és a kertészeti kutató intézetet budatétényi gazdaságát, valamint a szatymazi finn-magyar barátság és a ruzsai napsugár tsz-t.

a borok seregszemléjén 3.000 palackba zárva 150 fajta bor mutatkozott be. számtalan érdekesség is díszíti a kiállítást: kivilágított óriáskerék, amelyen borkülönlegességek forognak. ezenkívül másfél méter magas óriáspalackok hívják fel magukra a látogatók figyelmét. három különböző kategóriában a legmagasabb pontszámot a csongrád-szolnok-vidéki állami pincegazdaság, a villány-siklósi állami gazdaság és a hódmezővásárhelyi május 1. tsz kapta. nagydíjjal jutalmazta a bíráló bizottság a magyar likőripari vállalat ujdonságát, az „éva” vermutot. a kiállítást öt napig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

.-.

bb 51. ndk-beli kitüntetést kapott balogh istván veterán
vid/fm bzs hgy 1970. augusztus 1.

balogh istván kaposvári veteránt, az egykori spanyol szabadságharcost, a mauthauseni haláltábor volt foglyát, a fasizmus elleni harc hőst, szombaton az ndk kormányának legmagasabb elismerésével, a „fasizmus elleni harc”, - jelvénnel tüntették ki. a kitüntetést szombaton a veterán lakásán heinz dupnik, az ndk magyarországi nagykövetségének ~~titkára~~ titkára nyújtotta át. balogh istván meghatott szavakkal mondott köszönetet az elismerésért, l annak idején együtt harcoltak. /mti/

.-.

14.35/bzs

- 29 -

l és szívből jövő jókívánságait kérte tolmácsolni a német elvtársaknak, akikkel

MA 1510

bb 48. növénytermesztő és agrárkémikus képzés keszthelyen - állattenyésztő kar mosonmagyaróváron - az új egyetem terveiről nyilatkozik dr. belák sándor

vid/kz bzs hgy 1970. augusztus 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteki ülésén törvényerejű rendeletet hozott a keszthelyi és a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskolák összekapcsolásáról, illetve az új keszthelyi központú agrártudományi egyetem létrehozásáról.

az mti munkatársa megkérdezte dr. belák sándor rektort a magyar tudományos akadémia levelező tagját, hogy a két neves dunántúli intézmény egyesítése milyen változásokat hoz a mezőgazdasági felsőoktatásban?

- a mezőgazdasági nagyüzemek szakosított egységei az általános mérnökök mellett egyre több jól képzett specialistát várnak tőlünk - mondotta többek között a rektor. - a két főiskola egyesítésével lehetőség nyílik a kutató és az oktató munka koncentrálására, s ennek eredményeként növénytermesztő, állattenyésztő és agrárkémikus specialisták képzésére is.

- a két patinás hírű dunántúli főiskola megtartja eddigi főprofilját, évezetek, sőt, évszázad alatt kialakult hagyományait. ennek megfelelően keszthely a növénytermelés oktatás és kutatás központja lesz. e témának a keszthelyi főiskola már hosszú idő óta országos gazdája. a talajerővisszapótlással kapcsolatos kutatások, valamint a burgonyanemesítés eredményei, már nemzetközi hírnevet is szereztek munkatársainak. ezekhez kapcsolódik, de a növénytermesztésen túl is érezteti majd hatását, az agrárkémikus képzés, amely szeptemberben kezdődik meg keszthelyen a veszprémi vegyipari egyetem közreműködésével. olyan specialistákat kap innen majd a mezőgazdaság, akik megfelelő vegyipari felkészültséggel irányítják a termelés kemizálását.

- a mosonmagyaróvári oktatók és kutatók már eddig is jelentős eredményeket értek el az állattenyésztéshez kapcsolódó kutatásokban. az új törvényerejű rendelet most lehetőséget ad ennek továbbfejlesztésére is, a jól felkészült oktatók pedig - külön karon - állattenyésztő szakmérnököket képeznek majd.

- az új forma, természetesen, új beruházásokat is igényel. ennek első lépéseként 14 millió forintos költséggel keszthelyen épül az új egyetemi központ. a továbbiakban mosonmagyaróváron az állattenyésztési kutatásokat bővítik, megteremtik például a husfeldolgozással kapcsolatos kísérletek lehetőségeit - mondta befejezésül dr. belák sándor. /mti/

14.45/bzs

NA 15¹⁰

- 30 -

bb. 52. feledi boriska ,

rj/za hgy 1970. augusztus 1.

a jászai mari művészotthon lakója július 30-án, 95 éves korában elhunyt. az egykor nagy hírű primadonna temetése a farkasréti temetőben augusztus 17-én fél tizenegyre lesz. /mti/

..

bb. 53. kapuzárás a tokaji nyári művésztelepen

vid/rj fm hgy 1970. augusztus 1.

hegyalja „fővárosában,, tokajban szombaton bezárta kapuit a nyári művésztelep. a nagyközség immár tizennyolcadszor adott otthont az ország képzőművészeti szakkörvezetőinek és a körökben tevékenykedő fiataloknak. az idén június 30-tól augusztus 1-ig két turnusban csaknem kétszázan töltötték szabadságukat alkotó munkával tokajban, köztük a telep alapító tagjai: tanás ervin, hézső ferenc, lantos ferenc és bíró lajos művész-tanárok. a budapestről, szegedről, bajáról, debrecenből, hódmezővásárhelyről és miskolcra érkezett vendégek rajzaikon és festményeiken megörökítették a tiszai és a bodrogi táj szépségeit, a régi tokaji pincéket és utcákat, a világhírű szőlőskertekben dolgozó munkáját, valamint a zempléni hegyek vadregényes vidékeit. /mti/

..

bb. 55. hétfői jelentés a gabonaföldekről - rendkívüli nehézségekkel küzdenek az aratók - több megyében finisában a betakarítás

ö/vid/kz/rj hgy 1970. augusztus 1.

az mti munkatársainak hétfői jelentései a legtöbb megyéből az aratás jelentős előrehaladásáról számolnak be. az ország legdélibb vidékén - baranyában - az elmúlt héten.

/folyt.köv./

14.50 rj

- 31 -

a telep leköinak legjobb munkáit kiállításon mutatták be. /MTI/

NA 15¹⁰

1bb. 55. / hétvégi... 1. folyt./rj

befejező szakaszába ért az aratás-cséplés: a termés hetven százaléka már a kombájnszerűkön vagy a magtárakban van. a hét végére legalább tucatnyi gazdaságban elfogyott az aratnivaló. a felszabadult gépeket más területekre csoportosították át. mindenütt gyorsítják a munka ütemét, mert bár a még visszalevő fertődi és bezosztája fajták nem hajlamosak a szempergésre, a lábbon álló buza minősége napról: napra romlik. a szakemberek véleménye szerint még egy munkahétre van szükség, hogy véget érjen az évtized legnehezebb betakarítása. tavaly augusztus 6-án álltak le a gépek a baranyai gabonátlákon, vagyis már mindössze néhány nap az elmaradás. a többit - a gyákorai esőzés ellenére - sikerült „ledolgozniuk”, a kombájnosoknak. most már viszonylag pontosan fel lehet becsülni a várható termésátlagokat is. eszerint baranyában búzából 14-15 mázsa termett holdanként az idén. ez ugyan elmarad a tavalyi év rekordátlagától, de nem rosszabb az 1968. évinél, az azt megelőző évek terméshozamát pedig felülmúlja. a gabonafelvásárló vállalat telepeire szombaton megérkezett az ötezredik vagon buza. a mostani nyáron a szokottnál lassabban halad a terményszállítás, mivel az erősen gyomos gabona tisztítása, kezelése sok időt vesz igénybe. a gazdaságok - várhatóan - tízezer vagon búzát értékesítenek az idén.

a szomszédos somogy megyében az elmúlt héten ugyancsak zavartalanul dolgozhattak az aratók. igyekeztek is jól kihasználni a kedvező időjárást, hogy az eszések miatti kiesést behozzák. a drávától a balatonig népes volt a határ. több mint félezer gép nyomában gyarapodott a tarlók területe. a szorgalmas munka eredményeként szombaton estig a megyében a gabona, mintegy hatvan százalékat levágták. nyolcvan ezer hold termése van biztos fedél alatt. több állami gazdaságban és termelőszövetkezetben, köztük a balatonmagybereki állami gazdaságban, a kiskorpádi latinka tsz-ben és a barcsi vörös csillag tsz-ben, közvetlenül a befejezés előtt áll az aratás. ezek a gazdaságok legkésőbb jövő hét szerdájára leteszik a gondját. a megye egyik nagy járásában, a kaposváriban, a kalászosok majdnem hetven százalékat aratták le szombaton estig.

/folyt.köv./

15.00 rj

- 32 -

NA 4525

bb. 55. / hétvégi... 2. folyt./rj

a dunántul északi vidékén - győr-sopron megyében az elmúlt hét sem volt mentes a hivatlan záporoktól. a termelőszövetkezetek ennek ellenére tartották a napi 5-6 ezer holdas betakarítási átlagot. már nemcsak az őszi és a tavaszi árpa került rendeltetési helyére, hanem a jól fizető búzának is csaknem a fele magtárakban van. akad már olyan termelőszövetkezet is a megyében, mint például a maglócai, ahol az összes kalászosokat betakarították. néhány más gazdaság is közel áll az aratás befejezéséhez. kapuvár környékén és a soproni járásban azonban, ahol a legtöbb eső esett a múlt héten, még bőven akad tennivalójuk a kombájnosoknak.

a megye hat állami gazdaságában a 24 ezer holdnyi kalászos termésének csaknem háromnegyed részét takarították be. az állami gazdaságokban az őszi árpa 17.5, a tavaszi árpa 20, az eddig learatott buza pedig ugyancsak 20 mázsával fizetett holdanként.

mind a termelőszövetkezetek, mind az állami gazdaságok földjein szervezetter, jó ütemben haladnak a járulékos munkák is. a kombájnosok után azonnal bálázzák a szalmát, hogy aztán nyomban meginduljanak a tarlóhántó ekék.

bács-kiskun megyében finiséhez érkezett a gabona-betakarítása. szombatra a kalászos területnek több mint hetven százaléka felszabadult, s amennyiben továbbra is folyamatosan tudnak dolgozni a gépek, tíz nap múlva befejeződik az aratás. a nyár elején kitűnő termést ígérő búzátátlákon lassan telnek a zsákok. a változékony időjárás, a gyakori esőzés következtében csökkent a hozam. holdanként majdnem két mázsányi veszteséget írnak az időjárás számlájára. a gabona minősége is gyengébb az esőtől „kimosott”, szemek fénytelenek és alacsony a beltartalmi értékük. ezt bizonyítja az is, hogy a bács megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat az utóbbi héten átvett konyérnek valóért alig fizetett minőségi felárat.

/folyt.köv./

15.03 rj

- 33 -

NA 4530

bb. 55. / a hétvégi... 3. folyt./rj

élénk a forgalom a gabona átvevő telepeken is. naponta több mint ötszáz vagon termény érkezik a nagyüzemi gazdaságokból. eddig ötezer vagon kenyérnek való került a központi raktárakba.

a legnagyobb nehézségekről a tiszántuli megyékből érkezett jelentés. békés megyében napról napra nehezebb az aratás. a nagy hőség ellenére lassan száradnak a gázos földeken a kalászosok. a buza fölé nőtt erős száru gyomnövények rátekerednek a vágószerkezetre. a kalásztörmelék elümitik a cséplőszerkezetet és ha nem tisztítják sűrűn, nagy a szemvesztés. szeghalmi és a szarvasi járásban helyenként 10-20 méterenként meg kell állniuk a kombájnosoknak, hogy letakarítsák a vágószerkezetéről a gyomnövényeket. a belvizes föltekön kézzel, rendre-aratógépekkel, fűkaszákkal vágják a gabonát s pár napi száradás után gépelik el kombájnosokkal. sok termelőségvetkezésben a legkiválóbb kombájnosok is csak 4-5 hold búzát takartianak le naponta. más években 25-30 hold volt a napi teljesítményük.

rendkívül nehéz a helyzet a kombájnszerűkön is: nedves, erősen gyomos a gabonákat éjjel nappal szárítják, forgatják, tisztítják a szűrők munkásai.

hajdu-bihar megyében eddig mintegy hetvenezer holdról takarították be a kalászosokat. a búzáknak még csaknem két-harmada lábon áll. rendkívül körültekintést igényel az ideai aratás a hortobágy környékén és a bihari részeken, ahol a belvizek és a nyári kiadós esők miatt még most válogatni kell a táblákat. a mélyebben fekvő részek nem bírják el a kombájnosokat. ezek aratását későbbre hagyják. az erősen gázos, nehezen szikkadó gabonátáblákon csak a délelőtti órákban állhatnak munkába a kombájnosok. s már sötétedés előtt le kell állniuk. a gépek teljesítménye a felét sem éri a tavalyinak. a múlt évinél mázsákkal alacsonyabbak a termésátlagok. a gabona fajsúlya is nagyon alacsony. sok az úgynevezett „léha”, - fejletlen- szem. a kombájnszerűk mellett a nagy színeket, csóvázas raktárakat is gabonatisztításra és szárításra rendezték be, hogy jobb minőségű terményt tudjanak a terményforgalmi telepeire küldeni. /mti/

--

15.08 rj

- 34 -

M 1532

bb 54. száznegyedik születésnapját ünnepli az ország legidősebb asszonya

vid/fm/ny hgy

1970. augusztus 1.

augusztus 2-án, vasárnap ünnepli száznegyedik születésnapját a pásztói özv. strecho boldizsárné, az ország legidősebb asszonya. szombaton a járási és a nagyközségi tanács, a hazafias népfőnt, a nőbizottság és a vöröskereszt képviselői keresték fel lakásán a még ma is eleven, tevékeny asszonyt, és virággal, ajándékokkal, jókívánságokkal kedveskedtek neki. /mti/

--

embargo 18 óráig!

bb 56. „hunok, avarok, magyarok”, címmel kiállítás nyílt szegeden - arany-és ezüstkincsek a táblákban

vid/fm/ny hgy

1970. augusztus 1.

a szegedi móra ferenc muzeum központi épületében szombaton este dr. ortutay gyula akadémikus megnyitotta a „hunok, avarok, magyarok”, című régészeti kiállítást. a bemutatott gazdag anyag nem követi szorosán a történelmi időrendet, hanem a három egyező életformájú lovasnomád népet mutatja be a kézművészség és a hitvilág ősi emléktárgyai alapján. érdekessége a kiállításnak az úgynevezett nagy károly-kard másolata. a 10. századi magyar ötvösremek valamelyik honfoglaló nemzetségtől vagy fejedelem tulajdona volt, s a 11. század végén salamon király anyja ajándékozta a német-római császárságnak. a szablyát a későbbi századokban átalakították és ma a bécsi schatzkammerban őrzik. a szegedi kiállításon bemutatott rekonstrukció - dr. fettich nándor régész és engelsz józsef ötvösművész munkája - a legapróbb technikai mozzanatok pontos egyeztetésével nem az átalakított, hanem az eredeti honfoglaláskori kardot állítja a nézők elé.

a kiállítás másik különlegessége, hogy azon hosszabb időszakon át értékes avar- és hunkori arany-, illetve honfoglaláskori ezüstkincseket eredetiben tekinthetnek meg az érdeklődők. kuriózumként egy mongol diszjurtát is berendeztek a teremben. a falakon nagyméretű grafikonok szemléltetik a lovasnomád népek vándorlásának, kalandozásainak utvonalát. kiállították azt a honfoglaláskori lovassírt is, amelyet az ideai árvíz idején a szőreg mellett ideiglenesen megnyitott egyik homokbányában néhány hete tártak fel a régészek. /mti/

--

15.45/ny

-35-

M 1530

bb. 57. Lottónyeremények

gg/e hgy

1970. augusztus 1.

a 31. játékhéten ötitalatos lottószelvény nem akadt, az egyes osztályokra jutó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők. négy találatos szelvények száma 112 darab, a nyeremény egyenként 32,153 forint, háromtalalatos szelvény 8571 darab van, ezekre egyenként 210 forintot fizetnek. a kéttalalatos szelvények darabszáma 194,017 darab, 12 forintot fizetnek rá. /mti/

bb. 58. országos ifjúsági képzőművészeti tábor kiskundorozsmán

vid/e fm hgy

1970. augusztus 1.

a kiskundorozsmai sziksós tónál szombaton országos ifjúsági képzőművészeti tábor nyílt a kisz kb és a csongrád megyei állami és társadalmi szervek rendezésében. az augusztus 12-ig tartó továbbképzésen több mint 60 olyan fiatal vesz részt, aki amatőr képzőművészeti bemutatókon, diákversenyeken már díjat nyert. budapestről és a vendéglátó csongrád megyéből tíz-tíz, az ország többi megyéjéből pedig két-két tehetséges fiatalot hívtak meg a táborozásra, amelyen ezúttal újvidéki vendégek is részt vesznek.

a tábor munkáját hézső ferenc, fodor józsef, lelkes istván festőművészek és temesvári judit művészetszociológus irányítja. /mti/

bb. 59. thionn mumm,

la/mné/e la

1970. augusztus 1.

a kambodzsai nemzeti egységfront képviselője, a kambodzsai királyi egységkormány gazdasági és pénzügyminisztere magyarországi tartózkodása során látogatást tett timár mátyás miniszterelnökhelyettesnél és puja frigyessnél, a külügyminiszter első helyettesénél. találkozott a hazafias népfront országos tanácsa, valamint a magyar szolidaritási bizottság elnökségének tagjaival.

a miniszter vasárnap budapestről berlinbe utazik. /mti/

16.38/e

- 36 -

6117³⁵

bb. 60. a szövetkezeti néptáncosok harmadik országos találkozója balatonlellén és balatonfüreden

vid/e fm la

1970. augusztus 1.

szombaton este balatonlellén és balatonfüreden megkezdődött a szövetkezeti néptáncosok harmadik országos találkozója, amelyen tizennyolc hazai, egy jugoszláv és egy bolgár táncgyűttes vesz részt. mindkét helyen a csoportok színes, látványos felvonulása vezette be a találkozót.

a balatonlellei szabadtéri színpadon dr. kiss józsef, a somogy megyei meszőv elnöke köszöntötte a közönséget - amelynek sorai között többszáz külföldi vendég is volt - valamint a táncgyűttesteket. az ünnepi megnyitó után megkezdődött a több mint kétórás műsor.

vasárnap délelőtt siófokon folytatják a balatonlellén és balatonfüreden szerepelt tánc csoportok bemutatóit. /mti/

embargo : 19.00 óráig!

bb. 61. megkezdte szabadságát fock jenő

isz/gg/e zs la

1970. augusztus 1.

fock jenő, a minisztertanács elnöke megkezdte rendes évi szabadságát. /mti/

bb. 62. a vietnami nemzeti demokratikus és békeerők szövetségének küldöttsége heves megyében

vid/e fm la

1970. augusztus 1.

a vietnami nemzeti demokratikus és békeerők szövetségének küldöttsége kétnapos látogatást tett heves megyében. a delegációt vidéki útjára elkísérte luu kiem, a dvk budapesti nagykövetségének attaséja. a vendégeket pénteken egerben heves megye és eger város párt-, állami-, társadalmi- és tömegszervezeti vezetői fogadták. póti jenő, a hazafias népfront heves megyei bizottságának titkára tájékoztatta őket a megye gazdasági, politikai és kulturális életéről, a hazafias népfront tevékenységéről, majd dr. trinh dinh thao jogászprofesszor, a vietnami nemzeti demokratikus és békeerők szövetsége központi bizottságának elnöke, a delegáció vezetője mondott köszönetet a szíves fogadtatásért.

/folyt.köv./

- 37 -

6119⁵³

bb. 62. /a vietnami nemzeti...folyt./e

a küldöttek vendéglátóik társaságában szombaton megtekintették eger város nevezetességeit és felkeresték a ho si minh tanárképző főiskolát. délután a bükk-hegység egyik festői szépségű vidékére, a szalajka-völgybe kirándultak a vietnami vendégek, majd búcsút vettek heves megyei vendéglátóiktól, s visszautaztak budapestre. /mti/

...-

bb. 63. templomi orgona-hangverseny kőszegen

vid/e fm la

1970. augusztus 1.

a kőszegi plébániatemplomban szombaton este orgonahangversenyt rendeztek. a koncerten közreműködött kistétényi melinda orgonaművész, valamint a budapesti leánykar botka valéria és csányi lászló vezényletével. /mti/

...-

bb. 64. nemzetközi táncverseny szarvason

vid/e fm la

1970. augusztus 1.

nemzetközi versennyel zárult szombaton az amatőr táncosok nyári tábora szarvason. az „a” kategóriájú pároknak a járási tanács dísztermében megrendezett latin-amerikai táncversenyét varga lászló, a városi tanács vb elnöke nyitotta meg. a versenyprogramban a rumba, a cha-cha-cha, a samba és a pasodoble variációi szerepeltek. a táncverseny keretében az „s” osztályos versenyzők standard-táncok - az angolkeringő, a bécsi keringő, a tangó, a slow-fox és a quick-step - művészi figurációival, valamint modern tánc- és csárdás-koreográfiákkal szórakoztatták a közönséget. a verseny helyezetteit, továbbá a látványos táncparádé külföldi és magyar résztvevőit - többek között a szovjet, a jugoszláv, a budapesti, a szegedi és a szombathelyi táncosokat - értékes díjakkal és különdíjakkal jutalmazták. /mti/

...-

19.20/e

- 38 -

6 20

bb. 65. időjárásjelentés

gg/e la

1970. augusztus 1.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 1-én, szombaton este 20 órakor:

fülledt, meleg idő

várható időjárás vasárnap estig: nappali felhőképződés, a délutáni és esti órákban néhány helyen zápor, zivatar. időnként megélénkülő, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 28-33 fok között. /mti/

...-

bb. 67. az idei első előadás a győri viziszinpadon

vid/e fm la

1970. augusztus 1.

a „győri nyár 1970” rendezőbizottsága gondosan összeállított műsorai közül többet a rábán felállított viziszinpadon kívánt megrendezni. ez ideig azonban az időjárás mindig közbeszólt, és így a kéthetes műsor utolsó napján, szombaton este kerülhetett sor az első vizi-szinpadi előadásra. az állami népi együttes nagy sikerrel adta elő többek között kodály-rábai „kállai kettős”, -ét, az üveges táncot és az ecseri lakodal-
mast. /mti/

...-

bb. 66. gyermekeszperantisták hivatalos külföldi kiküldetésben

i tf/gg/e la

1970. augusztus 1.

a 11. eszperanto gyermek-kongresszuson - amelynek színhe-lye bécs és programját augusztus 1-8 közé időzítették - első ízben vesznek részt a világ minden tájáról érkező gyermekkül-döttek a kongresszus rendező bizottságától jutalomként kapott hivatalos meghívás alapján. az egyetemes eszperanto szövetség vendégeként magyarországot rieth margit, a budapesti városma-jor utcai általános iskola negyedik osztályos tanulója és ko-vács istván, az orosz lányi általános iskola hetedik osztályos növendéke képviseli. mindketten kitűnően beszélnek eszperanto-
ul. kovács istván 1969-ben első díjat nyert a gyulán megtar-
tott országos eszperanto tanulmányi versenyen.

ugyancsak az osztrák fővárosban - a gyermekeszperantisták eseményével egyidőben - rendezik meg az 55. nemzetközi eszperan-to kongresszust, amelyen a magyar eszperanto szövetség delegá-ciója berczeli béla főtítkárral vezetésével vesz részt. /mti/

...-

20.00/e

- 39 -

bb 68. kandeláber tűz az emkénél

z tf/gg/ny La

1970. augusztus 1.

Szombat este a nagykörut és rákóczi ut kereszteződésénél, az emke kávéházzal szemben az egyik közvilágítási kandeláber 18 méter magasan levő fényforrásánál rövidzárlat keletkezett. A műszaki hiba következtében az izzásba jött ugynevezett fojtó tekercsektől meggyulladt az elektromos vezeték és lángba borította a műanyagból készült mint egy két méter átmérőjű védőburát. telefonbejelentésre az elektromos művek azonnal a helyszínre küldte ügyeletes szerelőjét, aki feszültségmentesítette a kandelábert, s ezután a tűzoltók percek alatt elfojtották a lángokat. a malomkeréknyi védőburára a fecskendezett víztől átláthatatlan sűrűségű, „poreső”, hullott, ami fehér fátyolba borította a kíváncsiskodók sokszázas tömegét. az arra haladó járművek csak lépésben folytathatták utjukat, de fennakadás nem történt a közlekedésben.

az elektromos művek közvilágítási osztályán az mti tudósítójának érdeklődésére az ügyeletes Antal László művezető elmondta, hogy valószínűleg galambok okozhatták a zavart, mert a madarak sokszor fészekrakó helynek szemelik ki a kandeláberek tetejét, s a csőrükben hurcolt valamilyen fémes tárggyal, dróttal előidézhetnek rövidzárlatot. ugyanakkor a kandeláber nyolc higanygőzlámpájának együttes teljesítménye 5600 watt, tehát az is elképzelhető, hogy a nagy hőség következtében történtett műszaki hiba. a kandelábertűz pontos okát csak az alapos műszaki vizsgálat derítheti ki. /mti/

22.10/ny

-40-

v é g e .

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehér utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. augusztus 2.

bb.1. ideiglenesen bezárják, a vidék egyik legnagyobb muzeumává alakítják a tatabányai kuny domokos muzeumot

vid ká cs zs

1970. augusztus 2.

vasárnap fogadta utoljára látogatóit a tatabányai kuny domokos muzeum. hétfőn lebontják a vadászati, a cseh és a porcelán kiállítását. az egész épületet átadják az országos műemléki felügyelőség szakembereinek, hogy az egyik legnagyobb és legkorszerűbb vidéki muzeumot alakítsák ki a törökudvarban épült palotában. a műemléknek különös jelentőséget ad, hogy ez az egyetlen olyan hazai vár, amelyet ma is eredeti vízvédelmi rendszere vesz körül.

több mint 6 millió forinttal költséggel nagy muzeum-együttest alakítanak itt ki. magában a várépületben 26 kiállítóterem lesz. restaurálják a kápolnát, a rondellát, a várudvarban lévő kisebb épületeket és ezekben is állandó kiállítás nyitnak. így például a várkapornánban az egyházi anyagot mutatják be, az egykori börtön börtön muzeumnak rendezik be. a környéken feltárt rendkívül gazdag helytörténeti anyagot úgy helyezik majd el a különböző jellegű kiállítási termekben, hogy kronológiai sorrendben kapcsolódjanak az építkezés érdekes, látványos részleteihez.

a vár körül 6 éve folyó ásattal feltárták a zsigmond és mátyás korabeli első palota maradványait. az épület töredékeiből az aquincumhoz hasonló romkertet alakítanak ki. a nagyszabású munkát 1972-ben fejezik be. /mti/

19.15

- 1 -

